روزنامه صبح ایران

دنیای اقتصاد

دوشنبه / ۵ دی‌ماه ۱۴۰۱/ ۲ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴ / ۲۶ دسامبر ۲۰۲۲
سال بیست‌ویکم / شماره ۵۶۳۱/۸ صفحه / ضمیمه رایگان

ضمیمه هفتگی خراسان رضوی

«دنیای اقتصاد» مشکل رفع تعهدات ارزی صادرکنندگان خراسان رضوی را بررسی می کند

گره کور «ارز چند نرخی» بر کلاف صادرات

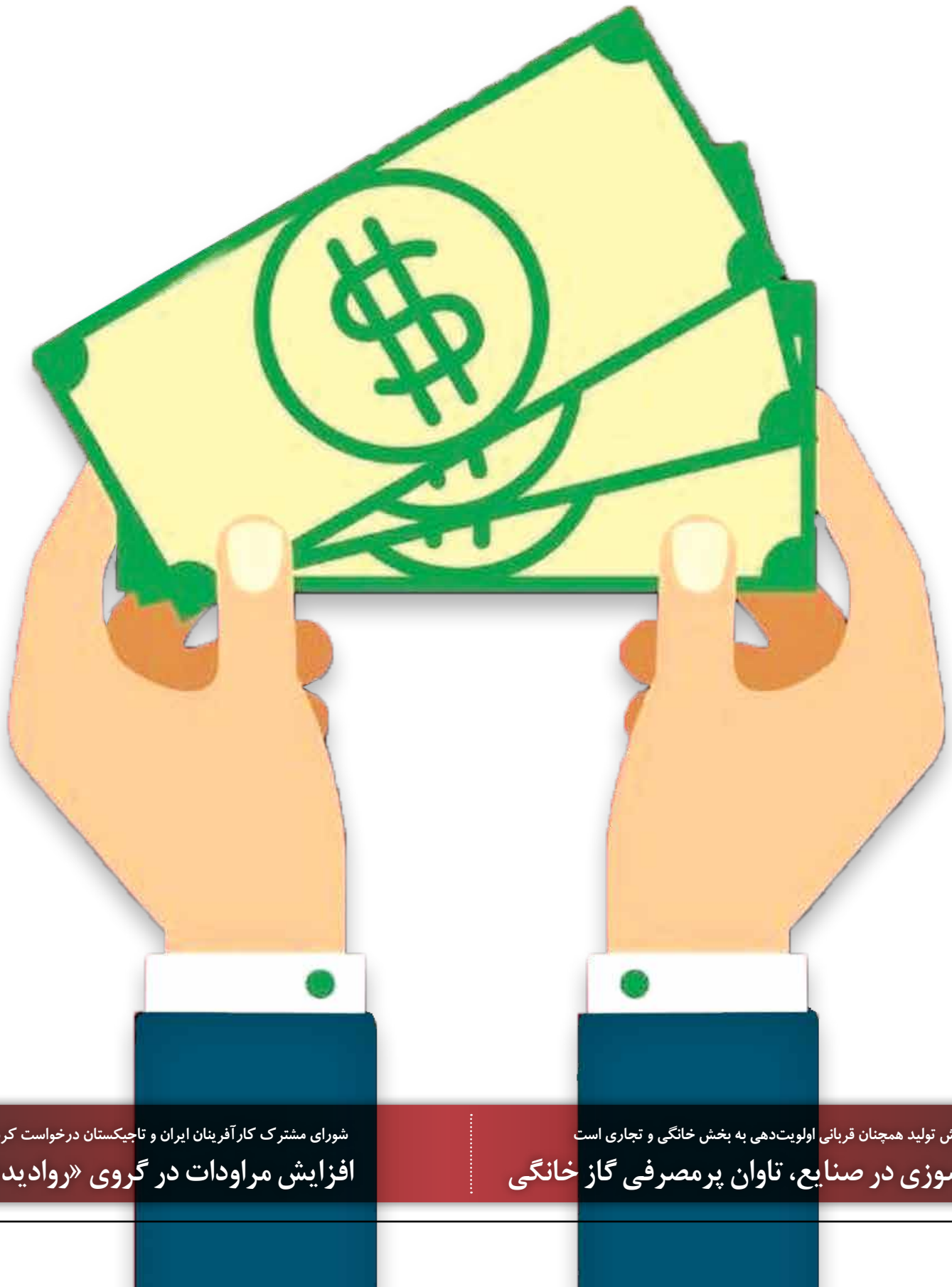

بخش تولید همچنان قربانی اولویت‌دهی به بخش خانگی و تجاری است

مازوت سوزی در صنایع، تاوان پرمصرفی گاز خانگی

شورای مشترک کارآفرینان ایران و تاجیکستان درخواست کرد

افزایش مراودات در گروی «روادید»

خبر

خطر بروز آنارشی صنعتی در ایران؟

دنیای اقتصاد: در نودونهمین نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی، موانع و مشکلات شرکت‌های دانش بنیان در زمینه تأمین مالی و تسهیلات، صدور پروانه‌های بهره‌برداری و معافیت مالیاتی شرکت‌های مستقر در پارک علم و فناوری با حضور استاندار بررسی شد. همچنین، مشکلات انجمن صنفی کارفرمایی شن شویی استان در خصوص تغییر کاربری اراضی معادن استخراج شن و پرداخت عوارض تغییر کاربری به بحث گذاشته شد. پیش از آغاز بررسی دستور کارها نیز، گزارشی از درگاه ملی مجوزهای کسب و کار و عملکرد خراسان رضوی در این حوزه از سوی مدیرکل امور اقتصادی و دارایی استان ارائه گردید. همچنین، در بخش دیگری از این نشست، تفاهم‌نامه همکاری مشترک بین دانشگاه فردوسی و اتاق بازرگانی خراسان رضوی منعقد شد. به گزارش روابط عمومی اتاق مشهد، مدیرکل امور اقتصادی و دارایی خراسان رضوی در این جلسه به تشریح وضعیت اجرای درگاه ملی مجوزهای کسب و کار پرداخت و گفت: این درگاه براساس ماده ۷ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ ایجاد شده و تنها مرجع رسمی در این حوزه به شمار می‌رود و جز این مرجع نباید مرجع دیگری اقدام به صدور فیزیکی و الکترونیکی مجوز کند. رضا خواجه نائینی از شفاف‌سازی شرایط، مدارک و هزینه‌ها و نیز، معرفی مرجع اصلی صادرکننده مجوز هر کسب‌وکار، تسهیل شرایط، مدارک و زمان و هزینه لازم برای صدور مجوز همه کسب‌وکارها و ثبت نام متقاضیان دریافت مجوز و... به عنوان مزایای ایجاد درگاه ملی مجوزهای کشور نام برد. مدیرکل امور اقتصادی و دارایی استان ادامه داد: مجوزها در درگاه مزبور، به دو نوع تاییدمحور و ثبت محور تقسیم می‌شوند. در مدل ثبت محور، مجوز بدون نیاز به استعلام از دستگاه‌ها و حداکثر ظرف سه روز صادر می‌گردد؛ اما در مجوزهای تاییدمحور، نیاز به تایید از سوی دستگاه‌های مرتبط با آن حوزه است. خواجه نائینی در خصوص وضعیت پرونده‌های ثبت شده استان در درگاه مجوزهای کسب‌وکار گفت: در ۶ ماهه امسال ۶۵۱۹ مجوز در استان درخواست شده است که ۵۴درصد آن‌ها تاییدمحور و ۴۶درصد ثبت محور است. ۹۲درصد مجوزها از سوی اشخاص حقیقی درخواست شده و مابقی مربوط به شخصت‌های حقوقی بوده‌است.

● تکرار داستان صدور بی‌رویه مجوزهای صنعتی؟

رضا حمیدی، عضو هیئت نمایندگان اتاق مشهد پس از استماع توضیحات خواجه نائینی در خصوص جزئیات درگاه مجوز کسب و کار گفت: تا پیش از این و زمانی که صدور مجوزهای کسب‌وکار دشوار بود، شاهد صدور بی رویه مجوزهایی بودیم که راه‌اندازی کسب‌وکار به‌واسطه آن‌ها، فاقد توجیه اقتصادی بود؛ حال سوال این است که با راه‌اندازی درگاه مجوز کسب‌وکار، چگونه از صدور بی‌رویه مجوزها در برخی صنایع اشباع شده جلوگیری می‌شود؟ تاکنون حدود ۸۰۰ واحد تولید فرش ماشینی در کاشان احداث شده که سرمایه زیادی برای راه‌اندازی و فعالیت آن‌ها صرف شده؛ اما امروز چه تعداد از آن‌ها فعالند؟ وی با اشاره به اهمیت تسهیل راه‌اندازی کسب‌وکارها، خاطرنشان کرد: مجوزهای کسب‌وکار بایستی براساس نیاز کشور و موقعیت موجود حوزه صنعت صادر گردد. حسن حسینی، رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان نیز گفت: طبق اصل ۲۸ قانون اساسی، اگر کسی نتواند مجوز کسب و کار اخذ نماید، می‌تواند نسبت به این موضوع شکایت کند و در نهایت، مجوز را دریافت نماید. به نظر می‌رسد در وهله نخست، بایستی قانون مذکور اصلاح گردد؛ در غیر این صورت، یک آنارشی صنعتی بروز خواهد کرد و نظم بخش صنعت برهم می‌ریزد. یکی از راهکارها این است که سختگیری لازم در صدور مجوزهای تاییدمحور صورت گیرد تا از بروز چنین اتفاقی جلوگیری شود.

رئیس اتاق ایران درباره سوءاستفاده تسهیلات بگیران از «آمار دوستی مسوولان» اظهار نگرانی کرد

به اسم «دانش بنیان» به‌کام «وام‌خواران»

شافعی: آمار و بیلان‌های تصاعدی، الزاما بهره‌وری را محقق نمی‌کنند

دنیای اقتصاد- رئیس اتاق بازرگانی ایران و خراسان رضوی باردیگر درباره سوء استفاده از نام «دانش بنیان» ابراز نگرانی کرد.

غلامحسین شافعی که در نود و نهمین جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی با حضور استاندار صحبت می‌کرد، بر اهمیت توسعه صنایع دانش بنیان به عنوان یک ضرورت برای جبران شکاف تکنولوژی در اقتصاد مولد تاکید کرد و گفت: امروز این نگرانی وجود دارد که با توجه به تاکیدی که در حمایت از این صنایع صورت گرفته، اصالت کار دانش بنیان، متاثرازهجوم شرکت‌ها برای اخذ تسهیلات قرار بگیرد و اعتبارات تخصیص یافته سهم افرادی شود که در ماهیت عملکردی خود، «دانش بنیان» نیستند و تنها از این عنوان بهره جسته‌اند.

به گزارش وبسایت اتاق مشهد، شافعی با هشدار درباره تاکید بر آمارهای تصاعدی گفت: اگر در روند حمایت از توسعه تکنولوژی در بخش صنعت و فعالیت‌های دانش‌بنیان، افتخار مسئولان صرفا آمارهای رو به رشد باشد؛ یک ضایعه بزرگ در آینده رقم خواهد خورد و رشد صنایع دانش بنیان به صورت واقعی رخ نخواهد داد. فراموش نکنیم که آمارها و بیلان‌های تصاعدی، الزاما بهره‌وری را محقق نمی کنند.

رئیس اتاق ایران گفت: در روند تخصیص تسهیلات بانکی، ظرفیت ارائه حمایت‌های مالی به فکر و اندیشه و خلاقیت‌های نوین مورد توجه قرار نگرفته است. درخواست داریم تا از مسیر شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی، پیشنهادی جمع بندی و مطرح شود تا موضوع بعدا حتی در شورای پول و اعتبار نیز پیگیری گردد و ایده های خلاق و طرح های ریسک پذیر، حمایت تسهیلاتی و بانکی دریافت نمایند.

شافعی در بخش دیگری از اظهارات خود، عدم توجه به اقتضائات توسعه در بخش‌های مختلف اقتصادی را مورد تاکید قرار داد و متذکر شد: عدم آینده‌نگری و برنامه‌ریزی کارآمد باعث شده تا امروز در بعضی بخش‌های تولیدی، اشباع بازار و خسران واحدهای موجود را شاهد باشیم. در یک نمونه، شمار واحدهای صنعتی تولید موتورسیکلت در ایران براساس آمارهای اعلامی وزارت صمت، از مجموع کارخانه‌های تولید این محصول در ۱۵کشور از ترکیه گرفته تا ژاپن بیشتر است.

وی اضافه کرد: این روند در مورد پروانه صادره برای کارخانجات تولید خودرو یا صنایع سیمانی و فولادی هم صادق است. کشورهای سرآمد صنعت خودروسازی نظیر کره جنوبی یا فرانسه هم به اندازه ما بنگاه تولیدی خودرو ندارند. حتی در بخشی نظیر سیمان و فولاد هم کشورهایی که تولید چندبرابری و بازار جهانی در این حوزه دارند، نظیر کره جنوبی، آمار بنگاه‌های تولیدی‌شان به مراتب کمتر از ایران است. رئیس پارلمان بخش خصوصی ایران خاطر نشان کرد: در سنوات گذشته متاسفانه برای ایجاد واحدهای جدید ظرفیت‌سنجی انجام نشده و این موضوع ناشی از یک نگاه آمارمحور بوده است.

وی خاطر نشان کرد: وزارت صنعت، معدن و تجارت اخیرا در یک اقدام مثبت در تلاش برای نیازسنجی در حوزه ایجاد واحدهای تولیدی و صنعتی با همکاری بخش خصوصی است. این تلاش در غایت باید روند موجود را به‌سمت و سویی سوق دهد تا اگر یک سرمایه‌گذار یا فعال اقتصادی با آگاهی از اشباع ظرفیت در یک حوزه مشخص، مجوز بنگاهی را درخواست نمود؛ از حمایت‌های مرسوم برای صنایع نوزاد و پیشران بهره‌ای نبرد و با پذیرش تبعات موضوع، در این راستا اقدام نماید. با چنین رویکردی حتی اگر چالشی رقم بخورد و صنعت مذکور ناکام بماند، باز هم از هدررفت سرمایه‌های ملی جلوگیری به عمل آمده است.

● تفاهم اتاق و دانشگاه فردوسی

شافعی به تدوین تفاهم‌نامه‌ای میان اتاق بازرگانی استان و دانشگاه فردوسی مشهد با هدف ایجاد پیوند میان اضلاع این مثلث، اشاره کرد و توضیح داد: توسعه اقتصادی در پیوند تنگاتنگ و ارتباط موثر سه ضلع یک مثلث ممکن می‌شود. ضلع نخست آن، دانشگاه و بخش‌های پژوهشی، دومین جانب آن بخش‌های مولد و اقتصادی است و سومین جایگاه را نیز باید به نهادهای متولی در عرصه سیاست‌گذاری و اجرایی اختصاص داد. این دانشگاه، یکی از مراکز علمی سرآمد کشور است که می‌تواند ما را از دیدگاه‌های ارزشمندی در بخش‌های اقتصادی و فعالیت‌های مبتنی بر تولید، منتفع سازد.

شافعی تاکید کرد: توامان چاره‌جویی از گره‌ها و مشکلات اقتصادی و تدوین رویکردهای آینده‌نگر در این حوزه در تعامل با چنین مراکز علمی، محقق می‌شود. به همین منظور نیز یک تفاهم‌نامه همکاری مشترک با هدف ایجاد این ارتباط در جلسه امروز به امضا رسید.

تولید برق نیروگاه مشهد از مرز ۱/۴ میلیارد کیلووات ساعت گذشت

ایسنا: مدیر عامل شرکت مدیریت تولید برق مشهد گفت: در ۹ ماه گذشته یک میلیارد و ۴۸۹ میلیون کیلووات ساعت انرژی الکتریکی در نیروگاه مشهد تولید شده و در اختیار شبکه سراسری برق کشور قرار گرفته است.

اباذر دهقان‌پور اظهار کرد: بیش از ۷۰۹ میلیون کیلووات ساعت در واحدهای بخاری و بیش از ۶۰۹ میلیون کیلووات ساعت در واحدهای گازی این نیروگاه انرژی الکتریکی تولید شده است.

مدیر عامل شرکت مدیریت تولید برق مشهد بیان کرد: در بازه زمانی ۹ ماه نخست امسال از این میزان انرژی ۵۳.۵۲ درصد سهم تولید واحدهای بخاری و ۴۶.۴۸ درصد هم سهم تولید واحدهای گازی بوده است.

دهقان‌پور خاطرنشان کرد: بیشترین مصرف برق در بخش خانگی است که امیدواریم با فرهنگ‌سازی شاهد مدیریت صحیح مصرف برق از سوی مردم باشیم.

به گزارش روابط عمومی شرکت مدیریت تولید برق مشهد، نیروگاه مشهد با بیش از ۵۸ سال سابقه تولید برق با دارا بودن هفت واحد تولیدی با ظرفیت ۳۲۸ مگاوات در شرق شهر مشهد قرار دارد.

غیرت حق بود و با حق چاره نیست کو دلی کز حکم حق صد پاره نیست

درگذشت ناباورانه دوست و همفکر قدیمی

حاج جلال پوربافرانی

که سالیان پر ثمر عمرش را در راه خدمت به ایران عزیز صرف کرد و دل جز در گروی آبادی دیار و سرزمین مان نداشت، بسی تاثرانگیز و حزن آور است.

دوست و دشمن گواهی می‌دهند که با آن متانت و آرامش همیشگی‌اش که مصداق «عِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا» بود و با آن نگاه مصمم‌اش، جز راست نگفت و جز این نکرد.

برای روح آسمانی او در ملکوت اعلی آرزوی علو درجات و برای خانواده سوگوارش صبر و سلامت آرزومندیم.

حسین امینی، اصغر پورفتح‌الله، ناصر ضربی، ناصر طلوع، مسعود رضاییان
رضا حیدری، حسین زارع صفت، هادی پژوهش، احمد حافظ، عیسی میرزاده
مجید حسینی، جعفر ملکی، حسین خیابانی، حیدر خوش نیت، جواد اسماعیلی
علی فریدونی، بهمن شیردل، امین نجیب، محمدحسین ساقی، سیدصادق شهیدی
غلامرضا نجاتی مهر، جلال حیدری، احمدرضا مسعودی‌فر، مهدی فاضلی
حسن نصیری، مظفر علیزاده، علی اکبر علیزاده، محمدرضا دهقان، فرساد فیضی
مصطفی اسدی، سیدجواد حسینی، محسن مه آبادی، حسین احمدنژاد
صدرا میردامادی، مهرداد امیرکلالی، احسان میرزاده، مهدی اخلاقی‌پور، موسی جلیلی
یحیی عظیمی، علیرضا هوشنگ نژاد، هادی اعلمی، رضا خرازیان و عباس میرزاده

درگذشت حزن انگیز

حاج جلال پوربافرانی

مرد با اخلاق و متعهد، همراه بی‌منت و مدعای تفکر اصلاح طلبی که از نامش بلکه نان و جانش در این راه پرمخاطره مایه گذاشت و در بزنگاه‌های تاریخی، تحلیلش را بر اعتقادش رجحان نداد و بر عهد و پیمانش ماند، در زمانه کمیابی گوهرهای اخلاق سیاسی بسی تاثربرانگیز است. درود و رحمت رضوان پروردگار مهربان بر جان آزاده‌اش و تندرستی، پاداش صبر خانواده سوگوارش باد.

شهناز رمارم

بخش تولید همچنان قربانی اولویت‌دهی به بخش خانگی و تجاری است

مازوت سوزی در صنایع، تاوان پر مصرفی گاز خانگی

کاهش ۳۰ درصدی تولید سیمان در پی بحران گاز صنایع

این چهارمین سال متوالی است که در شش‌ماهه دوم سال، گاز کارخانه به مدت ۳ ماه قطع می‌شود و این مسئله هرساله بیش از ۳۰ درصد تولید کارخانه را کاهش می‌دهد

دنیای‌اقتصاد- نوشین ذاکری: با فرا رسیدن فصل سرما و کاهش فشار گاز، باز هم اولویت با تامین گاز برای مصارف نامحدود خانگی است و سوزاندن مازوت، پیشنهاد دولت برای صنایعی مثل سیمان و فولاد است. سوختی مایع که سوزاندنش موجب انتشار گازی به شدت سمی در ترکیب با اکسیژن هوا می‌شود و با همراهی پدیده وارونگی، به آلودگی شدید هوا به ویژه در شهرهای بزرگ منجر می‌شود. اما به نظر می‌رسد فعلا در بر همان پاشنه می‌چرخد و نه مردم خیال بهینه مصرف کردن گاز ارزان را دارند و نه دولت راهی جز پیشکش کردن مازوت به صنایع در عوض بستن شیر گازشان دارد.

اما شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران طی اعلامیه اخیر خود گفته که هیچ کمبودی در تأمین سوخت کشور در هیچ منطقه‌ای وجود ندارد و مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران هم در خبری تصریح کرده که گاز طبیعی تحویلی در نیروگاه‌ها حدود ۹ درصد افزایش داشته است و در مجموع موجودی مفید نیروگاه‌ها در پایان سال ۱۴۰۰ نسبت به سال قبلش نزدیک به ۲۳۰ درصد افزایش داشته که به لحاظ ذخیره ۱۴۰۱، میزان موجودی مثبتی تلقی می‌شود. این در حالی است که همانند سال‌های گذشته، گاز تولیدکنندگان سیمان و فولاد کشور از جمله در خراسان رضوی به دلیل کمبود، قطع شده است.

● اما بحران گاز در فصل زمستان تا چه حد جدی است؟

محمدرضا توکلی‌زاده، مدیرعامل شرکت سیمان زاوه در شرح مشکل قطعی گاز به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: شرکت گاز پیش‌تر اعلام کرد که به دلیل کمبود گاز برای مصارف خانگی و تجاری، از تاریخ ۱۸ آبان سوخت کارخانه قطع خواهد شد.

توکلی زاده اضافه می‌کند: متأسفانه صنایع در بحث توزیع گاز در اولویت نیستند و به همین دلیل فعالیت کارخانه سیمان زاوه تربت نیز همانند بسیاری دیگر از صنایع از آبان ماه متوقف شده است. این چهارمین سال متوالی است که در شش‌ماهه دوم سال، گاز کارخانه به مدت ۳ ماه قطع می‌شود و این مسئله هرساله بیش از ۳۰ درصد تولید کارخانه را کاهش می‌دهد. تولید ماده اولیه سیمان به گاز نیاز دارد و در صورت قطعی، اگر کارخانه‌ای ماده اولیه را از ایام قبل ذخیره داشته باشد می‌تواند آن را به سیمان تبدیل کند و در غیر این صورت تولید آن متوقف خواهد شد.

توکلی‌زاده در خصوص دیگر پیامدهای قطعی گاز می‌گوید: به‌طورکلی این اتفاق سبب کمبود عرضه سیمان در بازار و در نتیجه افزایش نرخ آن خواهد شد. از طرفی منجر به بیکاری بسیاری از کارگران تولیدی‌ها می‌شود و در نهایت به اقتصاد کشور و سودآوری استان لطمه سنگینی وارد می‌کند.

● مار و پله ۶ ماه تعطیلی صنایع

علی‌اکبر لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی هم با انتقاد از قطعی گاز صنایع درباره این بحران می‌گوید: متأسفانه در استان خراسان رضوی صنایع سیمان و فولاد که پیشران محسوب می‌شوند و بسیاری از مشاغل و کسب‌وکارها به آن مرتبط و وابسته هستند؛ عموماً با بحران قطعی گاز مواجه می‌شوند. عموماً صنایع در مواجهه با این اتفاق از مشعل دوم که از سوخت مازوت تامین می‌شود، استفاده می‌کنند. البته استفاده از مازوت تبعات سنگینی برای کارخانه‌ها به دنبال دارد؛ چراکه قیمت مازوت سه برابر گاز طبیعی است و هزینه انتقال آن بسیار بالاست که در نتیجه بر روی قیمت تمام شده کالا تأثیر می‌گذارد. همچنین به دلیل مضر بودن سوخت مازوت، اغلب صنایع دچار جرایم سنگین زیست‌محیطی نیز می‌شوند. از طرفی صنایع فولادی به دلیل این که مشعل دوم ندارند، هیچ راه حلی برایشان وجود ندارد و قطعی گاز به قیمت توقف تولید آن‌ها خواهد بود. لبافی با اشاره به این‌که خراسان رضوی در مقابل تکانه‌های اقتصادی، سهم اندکی از بودجه دولتی را دریافت می‌کند؛ می‌افزاید: بخش خصوصی مجبور است به‌ناچار بار مشکلات اقتصادی را خودش به دوش بکشد و در نتیجه بسیاری از کسب‌وکارها ناپایدار می‌شود و در نهایت خراسان، جزو چند استان آخر به لحاظ سرانه‌های درآمدی می‌شود. رئیس دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی راه‌حل مشکل را این گونه عنوان می‌کند: بایستی هلدینگ‌هایی مثل شستا برای توسعه استان‌ها در این حوزه سرمایه‌گذاری کنند. از سویی دیگر مسوولان استان خراسان رضوی نیز بایستی با پیگیری و همسویی جدی از تهران، در جهت رفع مشکلات زیرساختی و تأمین آب، برق و گاز سرمایه جذب کنند.

لبافی به مزایای فعالیت مستمر صنایع و امکان نوسازی کارخانه‌ها برای بهره‌وری بیشتر اشاره می‌کند و ادامه می‌دهد: متأسفانه در حال حاضر فعالیت صنایع استان خراسان سه ماه به دلیل کمبود گاز و سه ماه هم در تابستان به دلیل کمبود برق متوقف می‌شود. درصورتی‌که اگر فعال باشند با سودآوری شش‌ماهه‌ای که دارند می‌توان تمامی واحدهای صنفی قدیمی را عایق‌سازی و دوجداره‌سازی کرد.

لبافی تصریح می‌کند: قبول دارم که کشور با کسری برق و گاز مواجه است؛ اما فرمول حمایت از تولید را نیز مردم رعایت نمی‌کنند. با یک سری الزامات و همراهی‌های مردم می‌توان بخش عمده‌ای از مصارف غیرضروری گاز خانگی را کاهش داد. مسوولان در ادارات گاز و برق بایستی مصرف‌کنندگان بالا را از نتایج اقتصادی این کار مطلع کنند و بر روی میزان مصرف واحدهای صنفی نظارت داشته باشند. بایستی مصرف گاز را به شکل پلکانی کرد و سازوکار مدیریتی به کار گرفت که از اسراف منابع طبیعی جلوگیری شود و فعالیت صنایع نیز ادامه پیدا کند. بدین ترتیب قطع گاز واحدهای تولیدی، اولین و آخرین اقدام نخواهد بود.

● راه روشن ماندن چراغ تولید صنایع

فرشید دشتی، مدیر بهره‌برداری شرکت گاز خراسان رضوی نیز درباره روال تأمین سوخت صنایع به «دنیای‌اقتصاد» می‌گوید: در فصل سرد سال، گاز مورد نیاز مصرف‌کنندگان بخش‌های مختلف با اولویت بخش خانگی و عمومی از طریق خطوط انتقال منتقل می‌شود. بخش اصلی مصرف گاز خراسان از پالایشگاه شهید هاشمی‌نژاد سرخس و مخازن ذخیره‌سازی ذی‌ربط و بخشی هم از طریق خطوط انتقال گاز از مبادی ورودی استان‌های هم‌جوار تأمین می‌شود. دشتی با اذعان به فشار بر صنایع در فصل سرد سال می‌گوید: یکی از موضوعات بسیار مهم در تأمین پایدار گاز، موضوع موازنه تولید و مصرف است که متأسفانه با شروع پیک سرما، شاهد افزایش شدید و لجام‌گسیخته مصارف در بخش خانگی و عمومی بوده‌ایم و در نتیجه با بروز ناترازی تولید و مصرف گاز طبیعی در کشور و استان مواجه شدیم. بنابراین در مواقع اضطرار و وجود محدودیت تأمین گاز طبیعی، شرکت پخش فرآورده‌های نفتی به‌منظور استمرار فعالیت واحدهای صنعتی نسبت به تأمین سوخت مایع جایگزین اقدام می‌نماید.

دشتی به اهمیت و اولویت تامین گاز مصارف خانگی و عمومی برای دولت اشاره می‌کند و می‌گوید: موضوع محدودیت مصرف گاز در زمستان تابعی از میزان مصرف بخش خانگی و عمومی است. هرچقدر استفاده بهینه و رعایت الگوی مصرف در این بخش بیشتر باشد، میزان گازرسانی به صنایع قطعاً افزایش خواهد داشت. طی سال‌های گذشته، گاز طبیعی بخش خانگی و عمومی استان به‌صورت کامل و ۱۰۰ درصد تأمین شده است.

مدیر بهره‌برداری شرکت گاز خراسان رضوی در پایان به راه حل مازوت سوزی برای صنایع در ۴ ماهه انتهایی سال اشاره می‌کند و می‌گوید: در سال گذشته با هماهنگی مراجع ذی‌ربط استانی و کشوری حداقل محدودیت مصرف گاز در ایام پیک سرما فقط در کارخانه فولاد و سیمان استان اعمال شد که در این مدت هم شرکت پخش فرآورده‌های نفتی به‌صورت منظم نسبت به تأمین فرآورده سوخت مایع جایگزین اقدام کرده است. البته شکل قرارداد صنایع نیز مطابق مصوبات ابلاغی از ستاد ملی گاز ایران ۸ماهه است و مراکز صنعتی باید تجهیزات لازم برای استفاده از سوخت دوم را در ۴ ماه پایانی سال داشته باشند. این موضوع علاوه بر کمک به پایداری جریان گاز بخش خانگی، تاب‌آوری صنایع در شرایط بحران را به همراه دارد.

● سرما؛ امری طبیعی یا بی‌تفاوتی

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه خراسان رضوی هم در پاسخی که برای «دنیای اقتصاد» ارسال کرده است به لزوم استفاده از سوخت مایع یا همان مازوت در صنایع به دلیل حساسیت‌های اجتماعی قطع گاز خانگی اشاره کرده است: با توجه به حساسیت موضوع و هماهنگی‌های لازم و ذخیره‌سازی کافی سوخت مایع و جایگزین در نیروگاه‌ها و صنایع، تمهیدات لازم پیش‌بینی شده است و همچون روال سال‌های گذشته مشکلی برای صنایع فعال به وجود نخواهد آمد. علی‌اصغر اصغری در این پاسخ کوتاه نوشته است: تامین، نگهداشت و توزیع انواع فرآورده‌های نفتی وظیفه ذاتی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی است و در منطقه خراسان رضوی نیز با هماهنگی‌ها و برنامه‌ریزی‌های ستاد شرکت ملی پخش و مدیریت تامین و توزیع در بحث تامین، خوشبختانه نگهداشت و توزیع انواع فرآورده‌های نفتی در سطح استان تاکنون هیچ مشکلی نداشته است.

■ قیمت مازوت سه برابر گاز طبیعی است و هزینه انتقال آن بسیار بالاست که در نتیجه بر روی قیمت تمام شده کالا تأثیر می‌گذارد. همچنین به دلیل مضر بودن سوخت مازوت، اغلب صنایع دچار جرایم سنگین زیست‌محیطی نیز می‌شوند

یادداشت

آتش ۲۵ میلیون بخاری غیر استاندارد به جان صنایع

حسن مرادی
کارشناس مسائل انرژی

دولت تعهد دارد به کشورهای عراق، ترکیه و ارمنستان صادرات گاز انجام دهد که این مسئله به دلیل درآمد صادراتی‌اش برای کشور الزامی است.

از طرفی گاز مصارف خانگی و تجاری در اولویت قرار دارد و در بسیاری از مصارف خانگی، تجاری و اداری دچار مصرف بی‌رویه گاز هستیم و در این زمینه با بحران جدی مواجه شده‌ایم. چرا که به دلیل کمبود گاز دولت مجبور شد همانند سال گذشته سوخت برخی از صنایع مثل صنایع سیمان و فولاد را قطع کند. صنایع نیز اگر از قبل پیش‌بینی نکرده باشند و گازوییل اندوخته نداشته باشند تولیدشان متوقف می‌شود. همچنین بعضی از صنایع در مواقع قطعی گاز از مازوت به عنوان سوخت جایگزین استفاده می‌کنند که متاسفانه در حال حاضر با قیمتی بیش از سه برابر گاز معمولی فروخته می‌شود. از طرفی اگر مسافت زیاد باشد هزینه انتقال مازوت تا چهار و پنج برابر بیشتر می‌شود. بنابراین باید فکری به حال صنایع کرد و اکنون در آغاز فصل زمستان، باید به فکر زمستان و کمبود گاز بود. با توجه به این که ایران دارای بزرگترین ذخایر گازی دنیا است دولت باید تدبیر کند که با چنین مشکلی در صنعت تولید مواجه نشویم. همچنین دولت باید برای ازدیاد و بالانس تولید بایستی مقداری گاز سبک به چاه‌ها تزریق کند. همچنین روش مصرف گاز در ایران باید تغییر کند چراکه بخش عمده تلفات گاز در استفاده خانگی است. در حال حاضر ۲۵ میلیون بخاری غیراستاندارد وجود دارد. یعنی تمام بخاری‌های دودکش‌دار منازل و کارگاه‌ها غیراستاندارد هستند! این بخاری‌های غیراستاندارد می‌بایست اصلاح شود. مردم باید همیت ملی داشته باشند. روش‌های زیادی در دنیا وجود دارد که ما از آن فاصله زیادی داریم مثلاً لباس گرم پوشیدن در فصل زمستان. همانطور که شرکت برق آموزش می‌داد باید شرکت گاز نیز آموزش‌هایش را گسترش دهد. متاسفانه هیچ ارگانی وجود ندارد که بر روی الگوی مصرف گاز در مغازه‌ها و مکان‌های تجاری نظارت داشته باشد و به آن‌ها تذکر بدهد. قرار بود بر موتورخانه‌های مسکونی نظارت و بازدید شود و موتورخانه‌هایی که پوشش و عایق لازم را ندارند اصلاح شوند. بیشتر منابع و مخازن روی بام‌ها عایق ندارند و بعضاً حتی درپوش هم ندارند. حجم زیادی از گرما از منبع انبساط پشت بام‌ها هدر می‌رود. در گلخانه‌ها بارها تاکید شد که باید با انرژی خورشیدی و پنل‌های نوری گرم شوند. اگر سقف گلخانه به صورت دوجداره باشد، تابش آفتاب روی سقف گلخانه‌ها باعث گرمایش آن‌ها خواهد شد. بسیاری از ادارات ساختمان‌های قدیمی دارند و شیشه‌های آن‌ها دوجداره نیست. کارمندان نیز نه تنها از شوفاژ استفاده می‌کنند، بخاری‌های مازاد نیز سفارش می‌دهند و حتی روی میزشان می‌گذارند. چرا سیستم نظارت و بازرسی نیست که به‌داد منابع کشور برسد و به اینها تذکر دهد؟ مگر قرار نبود در ادارات یک ساعت قبل از تعطیلی ادارات تمام سیستم‌های گرمایشی خاموش شود؟ مگر قرار نبود فقط یک ساعت قبل از شروع کار سیستم گرمایشی به راه بیفتد؟ کدام دستگاه چنین کاری می‌کند؟

قرار بود در ساختمان‌های نوساز مقررات مبحث ۱۹ ساختمان اجرا شود که در آن به عایق بندی دیوارها، کف، سقف و دوجداره سازی شیشه‌ها تاکید شده بود. بنابراین جمیع تلفات انرژی در بخش اداری، تجاری و صنعتی، ما را به ارقامی نجومی می‌رساند. اینکه فقط زمستان‌ها یادمان بیفتد که باید صرفه‌جویی کنیم درست نیست.

در تمام سال مامور اداره گاز یا برق می‌توانند حین ساخت ساختمان‌های جدید نظارت کنند و بر روی عایق‌بندی شدن ساختمان‌ها تاکید کنند، حتی شده پروژه را تعطیل کنند تا اصلاحات صورت گیرد.

خبر

وضعیت ذخیره آب سدهای مشهد بحرانی است

ایرنا: مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب مشهد گفت: تنها ۱۷ درصد حجم ذخیره آب سدهای مشهد پُر است که این رقم در مدت مشابه پارسال ۳۵ درصد بود و این امر نشان دهنده وضعیت بحرانی تامین آب مشهد است. حسین اسماعیلیان افزود: سد دوستی مهمترین منبع تامین آب مشهد است که در سالهای گذشته ۷۰ درصد از آب شرب مشهد از محل این سد تامین می شد اما هم اینک این رقم به کمتر از ۲۰ درصد رسیده است. وی اضافه کرد: امسال با توجه به کاهش ۲ ساله بارندگی ها، حجم ذخیره این سد به کمترین حد رسیده و بارندگی های اخیر نیز تاثیری در آبگیری سد نداشته است. مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب مشهد گفت: در سال ۹۹ میزان برداشت از منابع آبی چاه ها ۴۲ درصد بود اما با توجه به کاهش بارندگی ها و خشکسالی، میزان برداشت از چاه ها در سال گذشته به ۶۳ درصد رسید و از ابتدای سال جاری تا کنون نیز حدود ۶۰ درصد از چاه ها برداشت شده است. اسماعیلیان افزود: این وضعیت، زنگ خطر بزرگی است و علاوه بر مدیریت مصرف باید پروژه های کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت اجرایی شود. منابع آبی مشهد شامل دریاچه‌های پشت چهار سد «طرق، ارداک، دوستی و کارده» چندین حلقه چاه و ۲ رشته قنات است. خراسان رضوی دارای ۳۲ سد در حال بهره‌برداری در شهرستانهای تربت‌حیدریه، قوچان، مشهد، خواف، درگز، سبزوار، جغتای، جوین، تایباد، تربت‌جام، چناران، سرخس، نیشابور، کلات و فریمان است. ظرفیت ذخایر آب سدهای استان خراسان رضوی یک میلیارد و ۵۱۲ میلیون متر مکعب است که یک میلیارد و ۲۵۰ میلیون متر مکعب آن مربوط به سد دوستی به عنوان بزرگترین سد استان است که به صورت مشترک و با سهم مساوی بین ایران و کشور ترکمنستان تقسیم می شود. سرزمین خراسان رضوی نیز با اقلیم خشک و کویری، وضعیت بحرانی‌تری دارد و هم اینک از ۳۷ دشت استان، وضعیت ۳۴ دشت بحرانی است و سطح آب زیرزمینی آن افت کرده است. به ازای هر نفر در شبانه روز ۱۲۰ لیتر آب در خراسان رضوی تولید می شود، ولی میزان مصرف در شهرها ۱۷۳ و روستاها ۱۹۹ لیتر در شبانه‌روز است که بخشی از مصارف آب شرب روستایی برای دام و کشاورزی استفاده می شود و منجر به کسری آب در سایر روستاها می‌شود.

۸۴۵ حلقه چاه غیرمجاز در خراسان رضوی مسدود شد

ایرنا: مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی گفت: ۸۴۵ حلقه چاه غیرمجاز از ابتدای سال تا کنون در استان مسدود شده است. علیرضا طاهری افزود: طی این مدت ۱۱۴ حلقه چاه نیز به کنتور هوشمند مجهز شد. وی اضافه کرد: با این اقدام ۱۳۰ میلیون متر مکعب در مصرف آب خراسان رضوی صرفه جویی شده است.

مدیرعامل شرکت آب منطقه ای خراسان رضوی گفت: طرح تعادل بخشی و مدیریت برداشت از چاه‌ها از سال ۹۲ آغاز شده و در جریان اجرای آن تا کنون ۱۵ هزار و ۸۰۷ هزار حلقه چاه مسدود شده است. مدیرعامل شرکت آب منطقه ای خراسان رضوی افزود: هم اینک ۱۰ هزار و ۱۰۸ حلقه چاه کشاورزی مجاز و ۶ هزار و ۳۹۶ حلقه چاه کشاورزی غیرمجاز در استان وجود دارد. طاهری در خصوص حجم ذخیره آب در سدهای استان نیز گفت: تنها ۱۹ درصد از حجم ذخیره سدهای استان آب دارد که این رقم در مدت مشابه پارسال ۲۶ درصد بود. وی تاکید کرد: با توجه به ادامه روند خشکسالی در خراسان رضوی صرفه‌جویی و مدیریت مصرف منابع آبی ضروری است.

«دنیای اقتصاد» مشکل رفع تعهدات ارزی صا

گره کور «ارز چندنرخ

حسینی: از زمانی که صادرکنندگان استان با مشکل تعهدات ارزی مواجه شدند، صادرات استان به افغانستان که ۸۰ درصد صادرات

عاطفه جوپان
■ خبرنگار

دنیای اقتصاد: طبق مصوبات هیأت وزیران و شورای عالی هماهنگی اقتصادی، همه صادرکنندگان کالا به خارج از کشور وظیفه دارند ارز ناشی از صادرات را دوباره به چرخه اقتصادی کشور برگردانند. در واقع اینطور اعلام می شود که دولت با استفاده از این طرح می خواهد مطمئن شود ارز دریافتی حاصل از کالایی که اجازه صادرات داده، دوباره وارد کشور شده است یا خیر. برای برگرداندن ارز حاصل از صادرات کالا نیز روش‌های مختلفی وجود دار به کشور برنگرداند، متهم به قاچاق ار به وجود آمده است؟ به دلیل ارز چند از صادرات را در سامانه نیما عرضه ک قیمت دلار بازار آزاد و نیما در نهایت چشمگیری افزایش می‌یابد و دولت

اما سر و کله مشکلات تعهدات ارزی از کجا پیدا شد؟ سال ۹۷ سال هجوم بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها بود. از این رو بخش زیادی از صادرکنندگان به‌واسطه این بخشنامه‌ها دچار سردرگمی شدند، به گونه‌ای که برخی از این بخشنامه‌ها صادر و پس از آن حذف شدند. از سال ۹۷ تا سال ۱۴۰۰ حدود ۱۱۰ تا ۱۲۰ بخشنامه فقط در حوزه صادرات صادر شد. از این رو بسیاری از صادرکنندگان به‌واسطه این بهم‌ریختگی در سیاستگذاری نتوانستند ارز خود را به کشور بازگردانند. از جمله این سیاست‌ها، معافیت یک میلیون یورویی برای صادرات و درصدبندی صادرات برای بازگشت ارز بود.

دومین مشکل که موضوع مورد نظر ما در این پرونده نیز است، صادرات ریالی است، صادرکنندگانی که به عراق، افغانستان و کشورهای CIS صادرات انجام می‌دادند، به دلیل صادرات ریالی، نتوانستند رفع تعهد کنند. این گروه نیز در لیست بدهکاران ارزی قرار گرفتند.

● تکلیفمان با دنیا مشخص نیست

حسن حسینی، رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی درباره مشکلات صادرکنندگان در حوزه رفع تعهدات ارزی، می‌گوید: برخی صادرکنندگان از شرکت‌های خصولتی هستند و هیچ آمار و گزارشی در خصوص اینکه آنها در مورد تعهدات ارزی خود چه کردند وجود ندارد، اما بخش خصوصی واقعی و به ویژه آن دسته از صادرکنندگان که به کشورهای عراق و افغانستان صادرات داشتند، اکنون با مشکلاتی مواجه هستند. اگر چه افغانستان کشور دیگری است و طبق قانون تجارت بین‌الملل، مبادلات تجاری با این کشور باید با یکی از ارزهای بین‌المللی صورت گیرد؛ اما سالهاست صادرکنندگان به صورت سنتی با ریال به افغانستان و سپس عراق جنس می‌فروختند. حسینی ادامه می‌دهد: بعد از اینکه بحث تعهدات ارزی به‌وجود آمد این موضوع بسیار مشکل‌آفرین شد. به طور کلی نیز رفع تعهدات ارزی در کشوری که دلار ماه پیش در آن ۳۳ هزار تومان بود و امروز حدود ۴۰ هزار تومان است، مشکلی جدی است. صادرکننده فقط در یک ماه باید به ازای هر دلار هفت هزار تومان ضرر کند. لذا به نظر من در این موضوع که ارز حاصل از صادرات باید به کشور برگردانده شود شکی نیست، ولی از طرف دیگر رفتاری که در مورد این موضوع انجام می‌شود درست نیست و باید اصلاح شود؛ در غیر این صورت صادرات استان مختل خواهد شد. از زمانی که صادرکنندگان استان با مشکل تعهدات ارزی مواجه شدند، صادرات استان به افغانستان که ۸۰ درصد صادرات ما را تشکیل می‌دهد، رشد چندانی نداشته است. رشدی که در اعداد شاهدیم هم مربوط به افزایش قیمت دلار است نه بحث وزنی. حسینی با انتقاد از متغیر بودن قوانین و سیاست‌های دولت با تغییر دولت ها تصریح می کند: مشکل این است که ما قانونی داریم که با توجه به سیاست‌ها و مشکلات دولت‌ها متغیر است. برای مثال، زمانی که دلار سه هزار تومان بود و روابط بین‌الملل ما نیز خیلی بهتر از الان بود، کسی سراغ این حرف‌ها نمی‌رفت و به دنبال تعهدات ارزی نبود و صادرکنندگان تشویق هم می‌شدند. اما امروز با سختگیری‌ها و موانع متعددی مواجهیم. اعتقاد من این است که باید قانون شفافی وجود داشته باشد تا صادرکننده و واردکننده تکلیف خود را بدانند. بخشنامه‌های متفاوت و متعددی در این بین صادر شده و این در حالی است که سیستم بانکی دنیا به روی ما قفل است. در چنین شرایطی صادرکننده ارز حاصل از صادرات را چگونه به کشور برگرداند؟ این پول را که نمیتوان با کیسه گونی به کشور برگرداند. امروز الفبای تجارت خارجی چه برای واردات و چه صادرات LC است و بانک‌ها طرف حساب یکدیگر هستند؛ اما در ایران امکان این موضوع وجود ندارد. ارتباطات بانکی ما با دنیا قفل است و وقتی این ارتباط با دنیا قطع است و دولت می گوید ارز بیاور، صادرکننده از کجا ارز بیاورد؟ از چهارراه استانبول؟!

روشنک: کمیته ارزی قرار بود در سازمان توسعه تجارت باشد و مدتی هم [در این سازمان] بود و در این مدت مشکلات، مقداری کمتر شده بود؛ اما بانک مرکزی مجددا با دخالت‌هایش، این کمیته را از سازمان توسعه تجارت جدا کرد و زیر نظر کسانی قرار داد که اطلاعات کافی از این حوزه ندارند

رئیس خانه صمت خراسان رضوی با اشاره به اختصاص ارز حاصل از صادرات به واردات، می گوید: در این خصوص هم پیچیدگی فراوانی وجود دارد. بخشنامه‌های نظام بانکی در این بخش آنقدر پیچیده و ناکارآمد است که به اعتقاد من بخش خصوصی بابت همین میزان صادرات نیز جهاد می کند. قبل از هر چیزی دولت باید تکلیف خود را با دنیا مشخص کند و ببیند میخواهد با نظام بانکی دنیا کار کند یا خیر؟ اگر نمی‌خواهد کار کند نباید توقعاتی فراتر از آنچه امکانش در شبکه بانکی میسر است، داشته باشد.

● ارز فقط تک نرخی باشد

محمدحسین روشنک، رئیس کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی خراسان رضوی هم بر لزوم تک نرخی شدن ارز تاکید می کند و در این رابطه می گوید: متاسفانه برخی تصمیمات مسوولان دولتی مشکلات ارزی صادرکنندگان را دو چندان کرده است. کمیته ارزی قرار بود در سازمان توسعه تجارت باشد و مدتی هم [در این سازمان] بود و در این مدت مشکلات، مقداری کمتر شده بود؛ اما بانک مرکزی مجددا با دخالت‌هایش، این کمیته را از سازمان توسعه تجارت جدا کرد و زیر نظر کسانی قرار داد که اطلاعات کافی از این حوزه ندارند.

روشنک ادامه می‌دهد: بعد از سالها کار در حوزه صادرات معتقدم این ظلم بزرگی به صادرکنندگان است که هنوز ارز ما تک نرخی نیست. این بیمعناست که ارز را باید به کسانی بدهیم که میخواهند به تایلند و ترکیه بروند یا واردات انجام بدهند. ارز باید یک نرخ داشته باشد و آن وقت صادرکننده را ملزم کنند ارز حاصل از صادرات را به کشور بیاورد و بانک هم آن ارز را خریداری کند.

رئیس اتاق مشترک ایران و تاجیکستان تصریح می کند: دولت، بانک مرکزی و سازمان توسعه تجارت باید به نرخ روز، ارز را از صادرکننده بخرند و به نرخ روز هم به واردکننده و سایرین بفروشند و تکلیف نرخ را به این صورت یکبار برای همیشه روشن کنند. ارز چند نرخی فقط برای رانت است و پیشنهاد بخش خصوصی فقط یک کلمه است و آن، ارز تک نرخی است.

● گیر کار در بانک مرکزی است

محمدعلی امیرفخریان، رئیس اداره بازرگانی خارجی سازمان صمت خراسان رضوی هم با بیان دغدغه‌های این سازمان برای کمک به صادرکنندگان خراسانی می گوید: با توجه به اینکه دغدغه تعهدات ارزی برای صادرکنندگان ما وجود داشت از سال ۹۷ در استان کمیته‌ای تشکیل دادیم که بعدها در سطح کشور نیز به عنوان اقدامی مناسب توسط سازمان توسعه تجارت به سایر استانها پیشنهاد و موجب شد تصمیماتی در جهت تصویب ایفای تعهدات ارزی برای صادرکنندگان ایجاد و تمهیداتی برای رفع برخی از مشکلات اندیشیده شود.

امیرفخریان ادامه می‌دهد: یکی از مواردی که همواره چالش بود، رفع تعهدات ارزی سال ۹۷ بود که با توجه به ابهامات موجود

در کنندگان خراسان رضوی را بررسی می کند

ی» بر کلاف صادرات

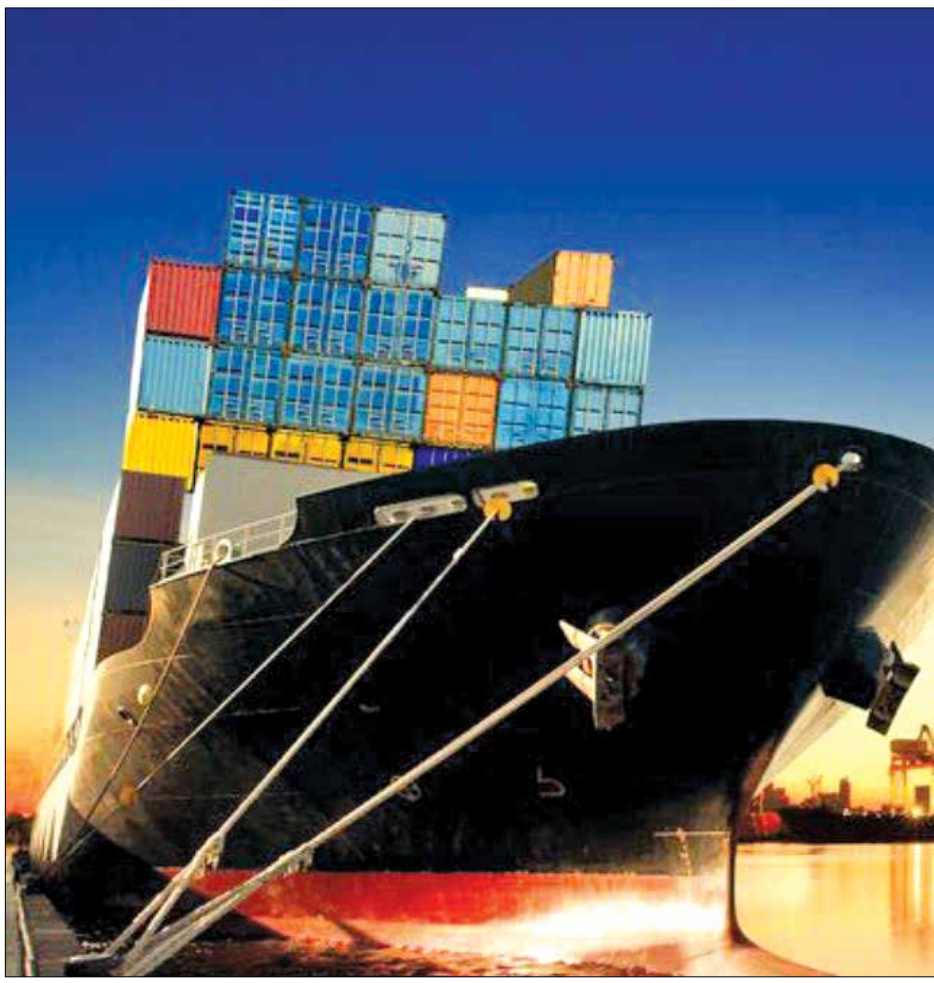

ت ما را تشکیل می‌دهد، رشد چندانی نداشته است. رشدی که در اعداد شاهدیم هم مربوط به افزایش قیمت دلار است نه بحث وزنی

د، اما چنانچه یک صادرکننده ارز را ز خواهد بود. اما تمام این فرآیند چرا نرخی. صادرکنندگان باید ارز حاصل نند و با توجه به فاصله موجود میان چه اتفاقی می‌افتد؟ واردات به طرز با مشکل کمبود ارز نیما روبه‌رو شده

و در نهایت قیمت دلار در بازار آزاد نیز افزایش می‌یابد. اکثر فعالان این حوزه چه خصوصی‌ها و چه حتی دولتی‌ها معتقدند در صورت وجود یک نرخ برای ارز، تمام این مشکلات رفع می‌شود. نه نیاز به سازوکارهای پیچیده برای رفع تعهدات ارزی است و نه اقتصاد کلان در نهایت با مشکل مواجه خواهد بود. اما موضوع گره محکمی دارد و آن رانت حاصل از ارز دو نرخی است که به مذاق عده‌ای آنچنان خوش آمده که حاضر به حذف آن نیستند.

در دستورالعملهای متعدد آن زمان به وجود آمده و موجب شده بود تعهدات ارزی صادرات به عراق و افغانستان که به صورت ریالی پذیرفته شده بود، در سامانه ثبت نشود. در واقع شیوهای برای رفع تعهد آن پیش‌بینی نشده بود و صادرکننده نه میتوانست در ازای ریال حاصل شده واردات انجام دهد و نه آن را واگذار کند؛ بدهی ارزی برای صادرکنندگان یک مشکل لاینحل شد که هیچ سازوکاری برای آن وجود نداشت. در این خصوص توسط کمیته اقدام ارزی، پیگیری‌هایی انجام دادیم و در نهایت منجر به آن شد که صادرات سال ۹۷ به صورت جریمه ریالی قابلیت ایفای تعهد داشته باشد و برای صادرکنندگان ثبت و از دیون آنها خارج شود.

امیرفخریان می گوید: برای اینکه این اتفاق بیفتد نیاز است صادرکنندگانی که در گذشته ارز حاصل از صادرات خود را مصرف کردند، آن را به صورت نیما یا سنا در سامانه ثبت کنند تا در آینده با تدابیری که اتخاذ می‌شود که همان جریمه ریالی است، مشکلات صادرکنندگان سال ۹۷ برطرف شود.

رئیس اداره بازرگانی خارجی سازمان صمت خراسان رضوی در خصوص ثبت سفارش واردات موبایل از طریق صادرات زعفران هم بیان می کند: این موضوع برای واردات موبایلهایی با رقمهای بیش از ۶۰۰ دلار توسط کمیته اقدام ارزی تصویب شده بود و در مصوبات مختلفی هم تقویت شد، اما اجرایی نشد. در حال حاضر صادرکنندگان زعفران میتوانند از محل ۵۰۰ هزار دلار اختصاص یافته، نسبت به ثبت سفارش موبایل اقدام کرده و با واردات موبایل بالای ۶۰۰ دلار، تعهدات ارزی خود را ایفا کنند. امیرفخریان درباره اهمیت تک‌نرخی شدن ارز و رفع مشکلات تعهدات ارزی هم اظهار می کند: تفاوت نرخ ارز برای صادرات، مشکلات زیادی به وجود آورده و صادرکننده مجبور است نرخ کالای صادراتی خود را بر اساس ارز سنایی به خریدار خود در خارج از کشور بدهد. این در حالی است که بر اساس آنچه در صرافیهای تمام دنیا وجود دارد، کسی بر اساس ارز نیمایی نرخ نمیدهد و همه بر اساس قیمت ارز بازار آزاد نرخ می دهند. اما صادرکننده ما باید بر اساس ارز بازار سنا نرخ بدهد و بر اساس نرخ نیمایی رفع تعهد کند که فاصله قیمتی این دو موجب می‌شود صادرکنندگان با چالش مواجه شوند. لذا این یکی از درخواست‌های کارشناسی ما نیز به عنوان بخش صنعت، معدن و تجارت مطرح بوده، اما تحقق این موضوع مستلزم این است که بانک مرکزی هم به این نظر برسد.

● تعهد ارزی، بزرگترین مشکل صادرکنندگان

کاظم شیردل، رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی هم مشکل رفع تعهدات ارزی را بزرگترین مانع صادرات می‌داند و دل پردردی در این باره دارد: متاسفانه رفع تعهدات ارزی بزرگترین مشکل پیش پای صادرکنندگان است. با توجه به تحریمهای موجود، صادرکنندگان ما نمیتوانند از طریق سیستم بانکی ارز منتقل کنند و تعهد ارزی باعث افزایش قیمت کالاهای ایرانی شده است. اما چگونه؟ صادرکننده باید مابهالتفاوت ارز نیمایی و آزاد را به دولت پرداخت کند که با اختلاف موجود حدود ۷۰۰۰ تومان در هر دلار است. با این وضعیت یا باید صادرات نکنند یا به قیمت کالا اضافه کنند.

شیردل ادامه می‌دهد: افزایش قیمت کالای صادراتی به این معنی است که کالای گرانتر صادر میکنیم و به مرور زمان کشورهای رقیب صادراتی که این اختلاف قیمت را ندارند، میتوانند بازارهای هدف را که ما حدود ۲۰ سال برای برندسازی و به دست آوردن آنها تلاش کردیم از آن خود کنند. ما رفع تعهدات ریالی نداریم، چون سیستم بانکی نداریم. پیش از این بیشتر معاملات را با برخی از کشورها مانند افغانستان به صورت ریالی انجام می دادیم. مراودات تجاری با افغانستان بر اساس دلار اصلا مقرون به صرفه نیست و سیستم صادراتی ما در طول این سال‌ها به گونه‌ای بوده که از طرف افغانستانی ریال گرفتیم و در بازار هرات، تراول‌ها و ریال ایرانی معامله شده است. این موضوع یکی از بحث‌های مهم در رابطه با کشورهایی نظیر افغانستان است که چون ریالی معامله می کنیم نمی توانیم تعهد ارزی آن را پرداخت کنیم..

رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی می گوید: پیشنهاد ما این است که ریال را برای صادرات به افغانستان و عراق قبول کنند. در این صورت دیگر تعهدی در این حوزه وجود ندارد. ارز کشور با هر قیمتی باید تک نرخی شود و اگر تک نرخی باشد، ما این معضلات را نداریم.

● اثر مقررات اشتباه بر معیشت کشاورزان

علی محمد شریعتی‌مقدم، صادرکننده و رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی خراسان رضوی نیز با اشاره به اینکه رفع تعهدات ارزی، دغدغه جدی صادرکنندگان واقعی است، اظهار می کند: این موضوع چند دلیل عمده دارد، اول اینکه از سال ۹۷ به دلیل اینکه ارز گمرکی با ارز ۴۲۰۰ تومانی معدل گیری می‌شد و نیما قاعدتا به دلیل نحوه محاسبه کمیته قیمت گذاری حاوی بیشبودهایی بوده و باعث شده است صادرکننده‌هایی که از سال‌های ۹۸ و ۹۹ تعهدات ارزی خود را رفع کردند، همواره با کمبود ارز مواجه باشند و این موضوع تاثیرش را در فعالیت آنان گذاشته است.

شریعتی مقدم ادامه می‌دهد: پیش از این بانک مرکزی و وزارت اقتصاد که در آن زمان نقش بیشتری در صادرات داشتند، قول داده بودند تعهدات ارزی را حداقل به میزان ۳۰ درصد تعدیل کنند و بخشی از آن را از تعهدات جاری به صورت اعتبار کم کنند که هنوز انتظار رفع مشکل وجود دارد.

این فعال صادرات زعفران و گیاهان دارویی با اعلام عملی نشدن طرح واردات گوشی در ازای صادرات محصولات کشاورزی می گوید: کالاهایی مثل زعفران قابلیت قاچاق پذیری بالایی دارند. محصولات کشاورزی به هر حال از اقلیم و خشکسالی و تحریم، آسیبهای جدی دیده‌اند. از طرفی، در این سال‌ها بخشی از بازار این محصولات به دلیل کرونا و بخشی به دلیل گردش پایین اقتصادی و رکود موجود، با افت جدی مواجه بوده است. در مورد تخصیص ارز صادرات زعفران به واردات موبایل هم مشکلاتی وجود داشت. در مقطعی قرار بود این کار انجام شود که واردکنندگان گوشیهای بالای ۶۰۰ دلار، ارز مورد نیازشان را از صادرکنندگان محصولات کشاورزی و مخصوصا پسته و زعفران بگیرند که عملی نشد.

عضو هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی خراسان رضوی ادامه می‌دهد: مشکل جدی بعدی اعمال عوارض آب مجازی بود که انتظار میرود برگردانده شود. چراکه این عوارض به خزانه ریخته شده است و معادل آن باید به عنوان مشوق به شرکت‌ها برگردانده شود. علاوه بر این انتظار داشتیم ارز به برخی از کالاها داده نشود و واردکننده‌ها مجبور شوند از صادرکنندگان محصولات کشاورزی ارز بگیرند که این موضوع هم عملی نشد و ارز کشاورزی با اختلاف به فروش میرود و این موضوع باعث واسطه‌گری و مشکلات جدی در حوزه محصولات کشاورزی شده است. مخصوصا رکود و قیمت پایین برخی از محصولات از جمله زعفران، به کشاورزی ما آسیب زده و اینها اثر همین مقررات اشتباه است.

شریعتی‌مقدم: پیش از این بانک مرکزی و وزارت اقتصاد که در آن زمان نقش بیشتری در صادرات داشتند، قول داده بودند تعهدات ارزی را حداقل به میزان ۳۰ درصد تعدیل کنند و بخشی از آن را از تعهدات جاری به صورت اعتبار کم کنند که هنوز انتظار رفع مشکل وجود دارد

خبر

منابع دولتی فقط ۱۰ درصد نیاز حوزه صنعت را تأمین می‌کند

ایسنا: معاون وزیر صمت گفت: منابع دولتی فقط ۱۰ درصد نیازها را در حوزه صنعت تأمین می کند. علی رسولیان تأمین زیرساخت‌ها برای صنایع کوچک را از وظایف سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران دانست و اذعان کرد: منابع دولتی فقط ۱۰ درصد نیازهای حوزه صنعت را تأمین می کنند. مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران بیان کرد: امروز تأمین هر مگاوات برق برای شهرک‌های صنعتی کشور ۲.۵ میلیارد تومان و خرید هر یک مترمربع زمین صنعتی با نرم خدمات آن شامل برق و آب و گاز در شهرک‌های صنعتی ۷۷۰ هزار تومان هزینه دارد و هر هکتار زمین صنعتی نیازمند ۲۵۰ کیلووات برق و آب و جاده و راه دسترسی است. وی تصریح کرد: در گذشته ۲۱۰۰ لیتر کسری آب و حداقل ۳۰۰۰ مگاوات کسری برق داشته‌ایم اما خوشبختانه سال گذشته شاخص‌ها را توسعه دادیم. رسولیان یادآور شد: پارسال ۹۹۰ هکتار زمین و از ابتدای امسال تاکنون ۵۵۰ هکتار زمین را از دارندگان پروانه بهره‌برداری راکد در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور پس گرفته‌ایم. وی با بیان اینکه خرید پساب آب‌های شهری از گذشته شروع شده و تاکنون ۶۰ هزار متر مکعب از استان‌های مختلف خریداری شده است، در خصوص پساب شهری بیان کرد: پساب شهری تصفیه راحت‌تری نسبت به پساب صنعتی دارد و ما می‌توانیم حدود ۱۸ هزار لیتر بر ثانیه آب را در حوزه صنعتی بر چرخه وارد کنیم. معاون وزیر صمت ادامه داد: حدود ۱۸۰ هزار مترمکعب فاضلاب در این تصفیه‌خانه‌ها در شبانه روز تصفیه می‌شود که ۳۵ هزار مترمکعب از آن به صنعت باز می‌گردد، ۱۵ هزار مترمکعب دیگر به این میزان اضافه خواهد شد.

وی در رابطه با وضعیت زمین‌های صنعتی کشور یادآور شد: پارسال ۷۰۰۰ هکتار زمین و امسال نیز ۶۰۰۰ هکتار زمین به بخش صنعت اضافه شد و در خراسان نیز این زمین‌ها ۷ برابر خواهد شد. رسولیان در پایان گفت: امسال مجوز احداث ۴۰ شهرک صنعتی گرفته شده است، همچنین امکان ایجاد شهرک صنفی وجود دارد.

۱۸۰ تن زعفران در خراسان رضوی برداشت شد

ایرنا: معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی گفت: با برداشت ۱۸۰ تن محصول راهبردی زعفران در استان به طور رسمی برداشت این محصول در استان پایان یافت. غلامحسین ساربان افزود: بر خلاف پیش بینی‌های انجام شده در سال جاری که حکایت از برداشت ۱۵۰ تن زعفران در استان داشت با بهبود وضعیت بارش در برخی مناطق استان، این میزان امسال به ۱۸۰ تن رسید و بر این اساس وضعیت برداشت محصول در شهرستانهایی مانند تربت جام، تایباد، خواف و رشتخوار به مراتب بهتر از قبل شده است. وی ادامه داد: البته این میزان تولید نسبت به عملکرد در شرایط عادی که بین ۳۰۰ تا ۳۲۰ تن برداشت محصول داریم همچنان نشان از روند کاهشی دارد. معاون جهاد کشاورزی خراسان رضوی گفت: از مجموع ۱۲۱ هزار هکتار سطح زیر کشت زعفران در کشور، ۹۱ هزار هکتار و در حدود ۷۶ درصد متعلق به خراسان رضوی است. ساربان افزود: محصول زعفران به شدت تحت تاثیر شرایط اقلیمی به ویژه دمای هوا و بارندگی است و در سال زراعی اخیر با کاهش ۶۰ درصدی بارندگی در فروردین امسال بخش زیادی از مزارع زعفران آسیب دید و بارندگیهای بعدی نیز دیگر در رشد گیاه تاثیر مثبتی ایجاد نکرد. وی اضافه کرد: سال گذشته سطح زیر کشت زعفران با ۵۰ درصد کاهش بسیار فاجعه آمیز بود.

خبر

امضای چهاردهمین تفاهم نامه طرح نجات آب

دنیای اقتصاد: چهاردهمین تفاهم نامه همکاری برای نجات سفره های آب زیرزمینی در خراسان رضوی امضا شد.

به گزارش ایسنا علیرضا طاهری، مدیر عامل شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی در این مراسم با اشاره به سابقه اجرای طرح نجات آب در استان اظهار کرد: دانش آموزانی که ۱۴ سال پیش نخستین مخاطبان این طرح بوده‌اند، اکنون افراد بالغی هستند که در پیاده سازی راهکارهای سازگاری با اقلیم همکاری و مشارکت موثر می کنند. وی در خصوص پیشرفت طرح انتقال آب از دریای عمان ابراز امیدواری کرد و افزود: خوشبختانه اکنون این پروژه بیش از ۱۰ درصد رشد فیزیکی دارد و امیدواریم با این اقدام بخشی از کمبود آب مورد نیاز صنعت و کشاورزی تامین شود.

مدیر عامل شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی درباره همکاری و همراهی آموزش و پرورش در ایجاد بستری برای صرفه جویی و بهینه مصرف کردن آب در بخش‌های مختلف شامل کشاورزی، صنعت و خدمات و شرب در شرایط کاهش بارش‌ها و بحرانی بودن دشت‌های خراسان رضوی تصریح کرد: امیدواریم این تفاهم نامه سرفصلی برای حفظ و حراست از منابع آبی در استان باشد.

طاهری درباره موضوع این تفاهم نامه گفت: آموزش دانش آموزان در مقطع متوسطه در قالب طرح فرهنگی، دانش آموزی نجات آب (داناب) و پشتیبانی فنی محتوای پیاده سازی کتب درسی «انسان و محیط زیست» در مقطع متوسطه دوم و حفاظت بهتر از منابع آب و سازگاری با کم آبی در قالب اجرای پایلوت برنامه «رویداد سواد آبی» از مهم‌ترین اهداف تفاهم نامه است.

در ادامه سید امیر شوشتری، مدیر کل آموزش و پرورش خراسان رضوی نیز در این مراسم اظهار کرد: با توجه به ظرفیت مخاطب در آموزش و پرورش، آمادگی داریم با اجرای طرح‌ها و پروژه‌های شرکت آب منطقه ای در زمینه‌های آموزشی و فراهم کردن بسترهای فرهنگی در جهت ترویج و توسعه فرهنگ صرفه جویی و جلوگیری از اسراف منابع آبی گام‌های مثبتی برداریم. وی خاطرنشان کرد: بر اساس سند تحول بنیادی در آموزش و پرورش که امسال به جد به دنبال عملیاتی کردن آن در بدنه آموزش و پرورش هستیم به طور قطع برنامه‌های آموزشی و پایه‌ای را در راستای این تفاهم نامه در دستور کار قرار خواهیم داد.

به گزارش روابط عمومی شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی، مدیر کل آموزش و پرورش خراسان رضوی با اشاره به این که بیش از ۳۲۰ هزار دانش آموزان متوسطه اول به عنوان سفیر آب در این طرح مشارکت خواهند داشت، تصریح کرد: معتقدم هر کاری که در کشور به صورت یک فرهنگ گسترده و تاثیر گذار ترویج شود از سنین دانش آموزی آغاز شده است و موضوع نجات آب هم که برنامه‌ها و دستور العمل های آن در شرکت آب منطقه‌ای وجود دارد، از سال‌های گذشته این همکاری در جهت ترویج فرهنگ بهینه سازی و کنترل مصرف انجام شده و امسال نیز در همین راستا تفاهم نامه جدیدی منعقد شد تا بتوانیم با همکاری شرکت آب منطقه‌ای برای آموزش همکاران و دانش آموزان از سنین ابتدایی برای مصرف بهینه و نجات آب استفاده کنیم.

نیاز امروز شهرداری ها، لزوم احیاء اتحادیه

بخش اول

محمدرضا بختیاری: شهرداری‌ها در تعریف موسسه غیرانتفاعی، غیردولتی، خدماتی و عمومی است که برای مدیریت و انجام امور شهری و ارائه خدمات مورد نیاز در شهرهایی که بیش از ۵۰۰۰ نفرجمعیت داشته و توانایی تامین هزینه های مربوط را داشته باشد تشکیل می شود.

در این تعریف سه نکته اصلی غیردولتی، غیرانتفاعی وخدماتی به عنوان پایه، اساس و بن مایه تشکیل شهرداری ها تبیین شده است. به طریق اولی خودگردانی این دستگاه اداری - اجرایی - خدماتی شرط اولیه تشکیل شهرداری در هر شهر است. آنچه حائزاهمیت است فراهم بودن سه‌شرط برای اجرای شرایط ذیل است:

۱-خودگردانی ۲-خدماتی ۳-غیرانتفاعی

از شرایط سه گانه فوق الذکر، شرط سوم با تعریف چند قانون که در حال حاضر نیز کم نیستند قابل اجرا است لذا فعلا آن را مدنظر قرار نمی‌دهیم. اما دو شرط خدماتی و خودگردانی موضوعاتی است که می بایست قطعا به طور کاملا شفاف و دقیق بررسی و موشکافانه مورد نقد قرار بگیرد. اگرچه بعضا شهروندان هنوز موضوع غیر دولتی و خودگردان بودن شهرداری ها را باور نکرده اند موضوعی که از سال ۱۳۶۲ عملا اجرایی شده است.

خدماتی بودن شهرداری ها با اجرای پروژه های عمرانی و ارائه خدمات شهری روزمره به شهروندان قابل مشاهده است و می توان عنوان کرد که یکی از معدود دستگاه های اداری است که شهروندان به طور مستمر با خدمات آن روبرو هستند. از آن جمله می توان به حمل و نقل درون شهری، جمع آوری زباله های خانگی، رفت و روب شهری، احداث بزرگ راه ها، خدمات آتش نشانی و..... اشاره نمود. اما آنچه حائز اهمیت است پاسخگویی به این سوال اساسی است که چرا دستگاهی که ارائه خدمات به عنوان وظیفه اصلی آن تعریف شده است نتوانسته آنچنانکه شایسته و بایسته است رضایت شهروندان را جلب نماید که بعضا حتی در ادبیات طنز ورود به شهرداری را به عنوان مجازات می دانند. بالطبع بررسی همه جانبه این موضوع یک پژوهش اجتماعی کامل را اقتضاء می کند که می بایست مورد تقاضای شهرداری های کشور باشد که به نظر می‌رسد تاکنون از دید مدیران شهری مغفول مانده است. شاید هم مدیران موصوف به دلایل این موضوع اشراف دارند یا این تصور را دارند که در این صورت عدم رسیدگی به آن قابل توجیه نیست. شاید هم اصولا نیازی به این بررسی را احساس نمی کنند که جای تعجب و تاثر را خواهد داشت.

علی ایحال مشخصا وظایف خدماتی و عمرانی شهرداری ها مندرج در ماده ۵۵ قانون شهرداری ها هزینه بر بوده و فی نفسه قوانین موضوعه فاقد راهکار درآمد زایی موثر و معادل هزینه های نگهداری شهر است و آنچه که برای اجرای شرط خودگردانی شهرداری می ماند در صدور پروانه کسب و پیشه و پروانه ساختمانی و امثالهم است. ناگفته نماند تعدادی از وظایف مذکور به دستگاه های اداری دیگری مانند شرکت آب و فاضلاب، شرکت توزیع نیروی برق و.... منتقل شده است. در کنار این موارد موضوعی که به نظر می رسد تا حد زیادی مغفول واقع شده این نکته است که وظیفه شهرداری نگهداری واداره امور شهر است و بالطبع درآمدهای موجود نیز در جهت تامین این نوع هزینه تدوین شده است. لکن در چند دهه گذشته و بتدریج دولت عملا وظیفه بسیار پرهزینه شهرسازی را از وزارت راه و شهرسازی منتزع و به شهرداری ها منتقل نموده و این دستگاه متولی را عملا و انحصارا در جایگاه منتقد و ناظر قرارداده است.

به نظر می رسد که باید اذعان کرد در حال حاضر وزارت عریض و طویل راه و شهرسازی در زمینه شهرسازی فقط به فروش اراضی شهرک‌های جدید تحت وظایف سازمان ملی زمین و مسکن و شرکت‌های زیرمجموعه و اخیرا همکاری با شهرداری ها در تامین بخشی از هزینه تهیه طرح های جامع و تفصیلی (که البته این وظیفه وبالطبع تامین هزینه های آن با وزارت موصوف بوده است) و نیز دستگاه ناظر بر عملکرد شهرداری اکتفا نموده است و صد البته فراموش نشود که شورای عالی شهرسازی و معماری ودبیرخانه کمیسیون ماده ۵ این قانون نیز در این وزارت خانه و ادارات کل استانی آن مستقر است. یک نگاه به تاریخ تصویب طرح های جامع و تفصیلی شهرها (که در حقیقت بن مایه جهت گیری صنعت ساختمان و آنچه که شهر را در قالب یک شهر هدفمند و بابرنامه می بیند همین طرح ها است) به موضوع صدرالاشاره مهر تایید می زند(ناگفته نماند که در چند ساله اخیر و با جهت گیری شهرداری ها برای تعهد تامبن نیمی از هزینه تهیه این طرح ها عملا به روزآوری طرحهای موجود و تهیه طرح های جدید شروع شده است ولی همچنان نگاه صلب، بدون نوآوری و بعضا با فاصله قابل توجه از نیازهای به روز شهر و شهروندان در این طرح ها دیده می شود که یکی از بارزترین آن‌ها عدم توازن در منابع درآمدی پیش بینی شده در این طرح‌ها با هزینه‌های مترتب برای اجرای همین طرح‌ها است).

آنچه باید یادآوری شود این است که شهرداری ها به رغم قانون مربوط عملا تا سال ۱۳۶۲ به صورت شبه دولتی اداره می شد و دراین سال مصوب گردید که دولت در بازه زمانی ۶ ماهه با تدوین و پیشنهاد لایحه درآمدهای پایدار شهرداری به مجلس زمینه خودگردانی شهرداری ها را با اجرای تدریجی و طی مدت سه سال فراهم نماید. موضوعی که قسمت اول آن تا سال ۱۴۰۱ طول کشید لکن قسمت دوم آن تقریبا بلافاصله اجرا شد و شهرداری ها عملا بدون وجود قوانین و راهکارهای لازم با وجود هزینه‌های روزمره و رو به رشد با خودگردانی کامل روبرو شدند. از طرف دیگر ادارات دولتی مانند سازمان امور اقتصادی و دارایی نیز به دنبال کسب درآمد مثلا از سازمانی (مانند سازمان آتش نشانی) که بیش از ۹۰ درصد درآمد آن از کمک های شهرداری تامین می شود و با شناسایی این کمک ها به عنوان درآمد در پی دریافت مالیات بر درآمد از این سازمان بودند و به نوعی بارهزینه شهرداری ها را افزایش دادند.

شهرداری ها نیز به علت وجود هزینه های غیرقابل اجتناب و تعطیل ناپذیر به سمت کوتاه ترین راه جذب شدند که به نام تراکم فروشی، فروش طبقه، شهرفروشی و... معروف شده است. اقدامی که از طرف تمام اولیای امور مورد انتقاد قرار گرفت ولی علت آن به طور جامع و کامل بررسی نشد. باید پذیرفت داشتن درآمد با هر روش و راهکاری مورد قبول هیچ کسی نبوده و قابل توجیه نیست اما صرف توجه به این اقدام بدون اطلاع از دلایل آن نیز از دایره انصاف خارج است. از ایرادات اصلی وارد بر موضوع می توان دریافت قریب به اتفاق تمام هزینه های شهر از متقاضیان دریافت پروانه ساختمان و پروانه مازاد بر تراکم و نیز پراکندگی و عدم وجود برنامه یا تقشه راه برای هدایت این گونه ساخت و ساز دانست برای توضیح بیشتر باید عنوان داشت که تامین بخش قابل توجهی از درآمدهای شهرداری از محل فروش تراکم در حقیقت تامین اکثر هزینه های شهر از این محل است یعنی تعداد معینی از شهروندان(سازندگان ساختمان) هزینه های عمده شهر را تامین می کنند و چون تقاضاهای موجود در این خصوص محدود است باعث رشد قابل توجه هزینه های صدور پروانه ساختمان شده است که قطعا نارضایتی فعالان صنعت ساختمان را به همراه داشته و همچنین به دلیل عدم وجود نقشه راه و نتیجتا اکتفا به وجود تقاضا برای دریافت تراکم مازاد به رشد غیرمتوازن و ناهمگون ارتفاع ساختمان های شهری انجامیده است. آنچه که تاکنون از وزارت راه و شهرسازی و ادارات کل این وزارت خانه شاهد بوده ایم نقش نقادانه و اعتراضی بوده است به عبارت دیگر این وزارت خانه نیز مانند شهرداری ها کوتاه ترین راه و شاید آسان ترین راه را انتخاب نمود و به مقابله با تراکم فروشی توسط شهرداری پرداخت. بی مناسبت نیست در این قسمت از موضوع به چرایی و دلایل ظهور این پدیده بپردازیم.

همانطور که گفته شد یکی از دلایل قطعا نیاز روزافزون شهرداری به جذب درآمد و پاسخگویی به هزینه های شهر بوده اما وجود تقاضا برای دریافت پروانه ساختمان مازاد بر تراکم نیز سوی دیگر آن است. بپذیریم صنعت ساختمان مانند هر صنعت دیگری بر اساس سود و زیان، عرضه و تقاضا استوار است. در زمانی که با توجه به قیمت اراضی، مصالح ساختمانی، نیروی انسانی و... . و مهم تر از آن وجود تقاضا برای خرید واحدهای احداثی، ساخت بنا در حد تراکم فاقد صرفه اقتصادی است انتظار احداث بنا در این مقیاس فاقد توجیه است. به این موارد لزوم ایجاد اشتغال در جامعه، چرخش اقتصادی حاصل از این صنعت و وابستگی تعداد قابل توجهی از کارخانجات تولیدی و صنوف وابسته می تواند نیز به عنوان عوامل تاثیر گذار اضافه می شود. ضمنا باید به رشد جمعیت شهرنشین ناشی از مهاجرت یا زادوولد نیز توجه داشت جمعیتی که قطعا نیاز به مسکن دارد و با توجه به اراضی محدود شهری رشد عمودی ساختمان را الزامی می نماید (شاهد این مطلب تعداد قابل توجه پرونده‌های ارسال به کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری ها به عنوان مرجع رسیدگی به تخلفات ساختمانی است پرونده های فوق از جمله مواردی است که موفق به دریافت پروانه ساختمان مورد تقاضا از شهرداری نشده اند که قطعا تعداد قابل توجهی از آنان با موضوع مازاد تراکم، تغییر کاربری و..... است) اگرچه حتی در صورت توسعه محدوده شهرها برای ساخت مسکن و سایر نیازهای مرتبط می بایست به این امر توجه نموده که رشد افقی شهر تا حد معینی ممکن است و افزایش سرسام آور هزینه های انتقال و ارائه خدمات شهری این نوع جهت گیری را محدود می نماید لذا می بایست در زمان مناسب طرح های لازم برای رشد معین عمودی شهر نیر تدوین و ارائه می شد که با توجه به شواهد و وضع موجود به نظر می رسد عملا اقدام موثری در این خصوص صورت نگرفته است.

■ تامین بخش قابل توجهی از درآمدهای شهرداری از محل فروش تراکم در حقیقت تامین اکثر هزینه های شهر از این محل است یعنی تعداد معینی از شهروندان(سازندگان ساختمان) هزینه های عمده شهر را تامین می‌کنند و چون تقاضاهای موجود در این خصوص محدود است باعث رشد قابل توجه هزینه های صدور پروانه ساختمان شده است

شورای مشترک کارآفرینان ایران و تاجیکستان درخواست کرد

افزایش مراودات در گروی «روادید»

دنیای اقتصاد: رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و تاجیکستان گفت: لغو روادید بین ایران و تاجیکستان، یکی از مهم‌ترین درخواست‌های تجار دو کشور است. این موضوع بر افزایش مراودات اقتصادی دو طرف اثرگذار است و اعضای شورای کارآفرینان ایران و تاجیکستان بایستی تحقق این امر را پیگیری نمایند.

به گزارش روابط عمومی اتاق خراسان رضوی، محمدحسین روشنک در نشست شورای مشترک کارآفرینان ایران و تاجیکستان گفت: شکل گیری شورای کارآفرینان ایران و تاجیکستان در راستای تحقق توافق‌نامه بین فعالان بخش خصوصی دو کشور در جریان سفر رییس جمهوری تاجیکستان به تهران و ماموریتی که به اتاق بازرگانی مشترک ایران و تاجیکستان محول شده بود، رقم خورده است و براساس آن، نخستین مجمع کارآفرینان دو کشور نیز تشکیل شده است.

روشنک بر ضرورت حل مسئله استانداردهای کالا در تعاملات تجاری ایران و تاجیکستان تاکید و اظهار کرد: بحث استانداردهای کالا در تجارت بین دو کشور می بایست یکبار برای همیشه تعیین تکلیف گردد. بدین معنا که اگر استاندارد کالایی در تاجیکستان مورد پذیرش است، در ایران نیز پذیرفته گردد و بالعکس. تقاضای ما حل این معضل از سوی وزارت خارجه و اتاق‌های بازرگانی و مسئولان دو کشور است.

رئیس کمیسیون تجارت اتاق مشهد از اداره کل صمت خراسان رضوی درخواست کرد به عنوان سازمان متولی امر تجارت، رفع مشکلات حمل و نقل جاده ای و واگن را برای استان جدی بگیرد و مطالبه‌گری از سازمان‌ها را در این زمینه در دستور کار قرار دهد. روشنک ادامه داد: امروز حجم قابل توجهی کالا برای صادرات به آسیای میانه از جمله تاجیکستان وجود دارد که به دلیل کمبود یا نبود واگن یا به علت بازار سیاه نوبت واگن، معطل مانده است. در صورت رفع این مشکلات، حجم مراودات بین ایران و آسیای میانه از جمله تاجیکستان افزایش خواهد یافت.

روشنک در بخش پایانی سخنانش، ابراز امیدواری کرد با برقراری پروازهای مشترک بین ایران و تاجیکستان، زمینه سهولت حضور تجار دو کشور در خاک یکدیگر و بهبود تبادلات فراهم گردد.

محمدتقی صابری، سفیر ایران در تاجیکستان نیز در این نشست، از تلاش مسئولان برای لغو روادید میان ایران و تاجیکستان خبر داد و اظهار کرد: پیشنهاد لغو روادید میان دو کشور را با مسئولان تاجیکستانی مطرح کردیم؛ آنها در حال بررسی آن هستند و امیدواریم به زودی به نتیجه برسد.

صابری خاطرنشان کرد: در دور جدید روابط میان ایران و تاجیکستان اقدامات خوبی برای توسعه و تعمیق همکاری‌های دو کشور در همه بخش‌ها به‌ویژه در حوزه اقتصادی صورت گرفته است. حجم مبادلات میان دو کشور از سال ۱۳۹۸ تا امروز با همکاری همه بخش‌ها، بهبود یافته است؛ اما ظرفیت همکاری‌های اقتصادی بیش از این است.

سفیر ایران در تاجیکستان با اشاره سفر روسای جمهور دو کشور ایران و تاجیکستان به دو کشور تصریح کرد: عمده این اسناد در حوزه‌های تجاری و اقتصادی به امضا رسیده است و یکی از موضوعات مفیدی که در جریان سفرها پیگیری شد و به امضاء روسای اتاق‌های بازرگانی دو کشور رسید، تشکیل شورای کارآفرینان ایران و تاجیکستان است. این اقدامی مبارک و در راستای نهادینه‌شدن همکاری‌های اقتصادی میان دو کشور است. ما از ایجاد این شورا استقبال کرده و تمام تلاش خود را برای اجرای مفاد این توافق‌نامه به کار می‌بندیم. خوش‌بختانه با بهبود شرایط ناشی از شیوع بیماری کرونا،

وضعیت حوزه حمل‌ونقل نیز بهبود یافت و امروز تقریباً مانعی برای حمل‌ونقل کالا میان دو کشور وجود ندارد.

● پیگیری ۱۰ سند دوجانبه همکاری‌های اقتصادی بین ایران و تاجیکستان

معروف جان عبدالرحمانف، دبیر اول سفارت تاجیکستان در ایران نیز در این همایش گفت: ما روابط مشترک تاریخی بیش از ۶هزار ساله با ایران داریم و امسال ۳۰ سالگی روابط دیپلماتیک دو کشور را تجربه می کنیم. در طول این سال‌ها اقدامات زیادی برای توسعه روابط انجام شده؛ اما هنوز از ظرفیت‌های موجود به قدر کامل استفاده نشده است.

عبدالرحمانف، سی‌امین سال استقلال روابط ایران و تاجیکستان را سالی مهم و پربار دانست و گفت: در سال جاری بیش از ۵۰ هیات از تجار، مسئولان و کارآفرینان دو کشور با یکدیگر ملاقات کردند که مهمترین رویداد، سفر روسای جمهور دو کشور بود. در طول این دو سفر، ۲۶ سند دوجانبه در تمامی حوزه ها به امضا رسید؛ مهمترین آن‌ها، اسناد حوزه اقتصادی است که بیش از ۱۰ سند و برنامه بلندمدت همکاری‌های اقتصادی و تجاری را شامل می‌شود و تاسیس کمیسیون مشترک سرمایه‌گذاری و موافقت‌نامه تشکیل شورای مشترک کارآفرینان دو کشور از جمله آنهاست.

دبیر اول سفارت تاجیکستان در ایران از حوزه انرژی به عنوان یکی از حوزه‌های مهم همکاری دو کشور نام برد و گفت: در حوزه نیروگاه‌های آبی و برق و نیز راه‌های تاجیکستان، مهندسان ایرانی فعالیت دارند. این ظرفیت بدون استفاده از مترجم و از طریق زبان مشترک است که خود امتیازی مهم به شمار می‌رود. در حوزه گردشگری نیز در سال جاری، نشستی در شهر دوشنبه با حضور تعداد زیادی از مسئولان آژانس‌های گردشگری و مدیران این حوزه برگزار شد و راهکارهای بهبود ارتباط بررسی شد. در زمینه توسعه گردشگری دو کشور، نکته مهم، توجه به حوزه حمل و نقل است.

امیررضا رجبی، مدیرکل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی نیز در این نشست مشترک، از رشد در خور توجه میزان تعاملات اقتصادی ایران و تاجیکستان در ۸ ماهه نخست امسال در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته خبر داد و گفت: صادرات کالا به تاجیکستان طی هشت ماهه نخست امسال در مقایسه با مدت مشابه پارسال به لحاظ وزنی ۴۰۹ درصد و از نظر ارزش ۵۴۵ درصد افزایش داشته است. مدیرکل صمت خراسان رضوی بیان کرد: بر اساس هدف‌گذاری انجام شده ظرف چهار سال آینده باید حجم مبادلات تجاری میان دو کشور به ۵۰۰ میلیون دلار برسد. این رقم باید تا پایان امسال به ۱۰۰ میلیون دلار رسیده و در سال‌های آینده تا ۵۰۰ میلیون دلار افزایش پیدا کند. در این راستا ما هر حمایتی را که لازم باشد انجام می‌دهیم و از هیچ‌گونه مساعدتی دریغ نمی کنیم تا موانع تجاری میان دو کشور از جمله مشکلات تعرفه تجاری و ناوگان حمل‌ونقل کاهش پیدا کند. در این خصوص منتظریم پیشنهادات کمیسیون مشترک دو کشور ارائه شود. البته بخشی از مسائل دو طرفه است و تاجیکستان نیز بایستی در این زمینه مساعدت و همکاری کند. وی با بیان اینکه ۹۰ درصد تجارت ایران با تاجیکستان از طریق استان خراسان رضوی انجام می گیرد، تصریح کرد: خوشبختانه نیازی که تاجیکستان برای تجهیزات و ماشین‌آلات دارد، جزو اولویت‌های استان ماست و ما در استان به تولید آن می‌پردازیم و بر این اساس می‌توانیم این تجهیزات را به تاجیکستان صادر کنیم.

● لزوم برقراری ارتباط دریایی تاجیکستان با جهان از طریق ایران

محمدجان سلطان اوویچ، رئیس اتاق بازرگانی و صنایع واحد سغد جمهوری تاجیکستان نیز در بخشی از این نشست گفت: لازم است با توسعه حمل‌ونقل میان دو کشور، اتصال کشور تاجیکستان به جهان از طریق بنادر آبی برقرار شود. وی عنوان کرد: ایران و تاجیکستان دو کشور با مشترکات فرهنگی بسیاری هستند و این مشترکات می‌تواند در رشد همکاری‌های اقتصادی میان دو کشور مفید و اثرگذار باشد.

سلطان اوویچ با اشاره به زمینه‌های مختلف همکاری تجاری و اقتصادی و فرهنگی میان دو کشور، تصریح کرد: لازم است برای افزایش تبادلات در همه زمینه‌های سودآور برای هر دو کشور تلاش کنیم. در این میان، تعاملات حمل و نقلی و رشد همکاری در بخش گردشگری برای دو کشور بسیار سودمند است.

محمدعلی امیرفخریان، رئیس اداره بازرگانی خارجی اداره کل صمت خراسان رضوی هم با ارائه گزارشی درباره معرفی ظرفیت‌های صادراتی کالاهای ایرانی به بازار خارجی، بررسی مسیرها و روش‌های امن صادرات به تاجیکستان اظهار کرد: عزم ما افزایش تبادلات تجاری با تاجیکستان به ۵۰۰ میلیون دلار در سال است.

هدف‌گذاری تاجیکستان به منظور ایجاد واحدهای تولیدی، یکی از موضوعاتی است که گسترش رابطه اقتصادی با این کشور را ضروری می‌سازد. اقتصاد تاجیکستان متکی بر کشاورزی و معادن است. این کشور در حال حاضر به دلیل نداشتن صنعت، با مشکل خام‌فروشی مواجه است و اگر بتوانیم به راه‌اندازی صنایع در آن کشور بپردازیم، هم ایران منتفع می‌شود و هم آنان به هدف خود در زمینه رشد صنعتی می‌رسند. در واقع، این یک رابطه برد- برد خواهد بود. وی افزود: با توجه به اشتراکات فرهنگی میان و ایران و تاجیکستان، لغو روادید میان دو کشور موجب افزایش ورود گردشگر به ایران و رونق اقتصادی می‌شود. همچنین، گردشگری سلامت می‌تواند منابع درآمدی خوبی برای ما به همراه داشته باشد. امیرفخریان با اشاره به عدم دسترسی تاجیکستان به آب‌های آزاد، گفت: یکی از نزدیک‌ترین مسیرهای دسترسی این کشور به آب‌های آزاد از طریق ایران است که کریدور آن در حال شکل گیری است و ایجاد این مسیر هم به نفع ما و هم به نفع تاجیکستان است و باعث دسترسی تاجیکستان به آب‌های آزاد می‌شود.

خبر

در کمیسیون معدن اتاق مشهد مطرح شد

درخواست بازنگری در تعرفه حقوق دولتی معادن

دنیای اقتصاد: در تازه‌ترین نشست کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی خراسان‌رضوی، مشکلات و موانع فعالیت معادن غیرفعال شهرستان‌های کاشمر، بردسکن، تربت حیدریه و گناباد مورد بررسی قرار گرفت.

صاحبان معادن حاضر در این نشست به شرح موانع و مشکلات در سر راه فعالیت معدنی پرداختند. در این جلسه، مسائل متعددی از جمله نحوه محاسبه حقوق دولتی، مسائل مربوط به بازار مواد معدنی، تعارضات سازمانی و ... مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

به گزارش روابط عمومی اتاق مشهد، رئیس کمیسیون معدن اتاق مشهد در این جلسه گفت: دریافت حقوق دولتی غیرعادلانه و بی‌حساب از اصلی ترین عوامل تعطیلی معادن می باشد که پیامدهای اجتماعی و اقتصادی ناگواری را در پی دارد. احمدرضا صفارطبسی خاطرنشان کرد: اعتراضات زیادی در بین فعالین معدنی در خصوص نحوه ابهام آلود محاسبه حقوق دولتی می‌باشد.

بنا به گفته مسئولان ذی‌ربط، معیار بررسی فعالیت‌ها و معضلات معدن کاران، مشاهده فاکتور فروش معدن می‌باشد حتی اگر عیار معادن در فاکتور مشخص نشده باشد.

صفارطبسی با اشاره به بررسی و پیگیری موضوع واردات ماشین آلات معدنی به صورت استیجاری از سوی کمیسیون معدن اتاق عنوان کرد: واردات ماشین‌آلات به صورت استیجاری از جمله اقداماتی است که تحت رایزنی و پیگیری قرار گرفته و در صورتی که این مهم با موافقت مسئولان مواجه شود، می‌توانیم نسبت به بهبود فعالیت معادن در خراسان‌رضوی امیدوار باشیم. علی تنها، دبیر کمیته حقوقی کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق مشهد با تاکید بر لزوم بازنگری در تعرفه های حقوق دولتی معادن گفت: میزان حقوق دولتی معادن در سال ۱۴۰۰ نسبت به مدت مشابه در سال ۱۳۹۹، بسیار زیاد و چشم‌گیر است. لذا پیشنهاد می‌شود اقدامات و رایزنی‌هایی با مرکز صورت بگیرد تا وزارتخانه ملزم به تعیین حقوق دولتی سال ۱۴۰۰ بر مبنای سال ۱۳۹۹ بشود. مکاتبات این کار آغاز شده که امیدواریم مثمرثمر واقع شود. در ادامه این جلسه، معدن‌کاران شهرستان‌های تربت حیدریه، کاشمر، بردسکن و گناباد به بیان مشکلات و معضلات موجود در فعالیت‌های معدنی‌شان پرداختند و از دغدغه های خود سخن گفتند.

مالک اسماعیلی، مدیرعامل شرکت کوهساران بردسکن عنوان کرد: به صرفه نبودن قیمت خرید مواد معدنی از جانب متقاضیان، افزایش هزینه‌های تولید، کمبود تقاضا و... از عمده‌ترین مشکلات ما در حوزه فعالیت‌های معدنی می‌باشد. نکته تاسف بار اینجاست که در یک مورد بعنوان نمونه، ماده معدنی دولومیت علیرغم هزینه‌های حمل و نقل بیشتر، در بازار اصفهان با قیمت مناسب‌تری به فروش می‌رسد تا بازار خراسان رضوی. وی اظهار کرد: وضعیت نابسامان اقتصاد کشور، تحریم‌ها، تورم، افزایش هزینه حمل‌ونقل و... موجب می‌شود در انعقاد قرارداد با کشورهای خارجی با شکست رو به رو شویم چرا که نمی‌توان یک قیمت ثابت یا قابل پیش‌بینی در نظر گرفت و همچنین بازار دائم در تلاطم است.

ضمیمه هفتگی خراسان‌رضوی

■ روزنامه اقتصادی صبح ایران ■ صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان
■ مدیر مسوول: علیرضا بختیاری
■ نشانی: خیابان شهید مطهری، حدفاصل سنایی و میرزای شیرازی، پلاک ۳۷۰
■ صفحه آرایی: محمد عسگری
■ لیتوگرافی و چاپ: امید نشر و چاپ ایرانیان
■ سرپرست خراسان رضوی: شهناز رمارم
■ دبیر ضمیمه خراسان: احسان میرزاده
■ همکاران: نوشین ذاکری، بهناز رحیمیان، ابولفضل حیدری، عاطفه چوپان
■ نشانی: مشهد، بلوار شهید صادقی، خیابان آپادانا، شماره ۱۳
■ تلفن: ۳۷۶۲۵۳۵۳-۰۵۱ و ۵-۳۷۰۵۶۸۵۴-۰۵۱
■ نسخه الکترونیک: www.Xhden.ir
■ سامانه ارتباطی: ۳۰۰۰۲۵۷۷۰۱

WWW.DONYA-E-EQTESAD.COM • mashhad@ donya-e-eqtesad.com

كاربن

KARBON